

DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY

Jestliže už našinec jednou pojme úmysl vydat se do světa o kousek dál než za plůtek s popínavým hrachořem, musí pečlivě zvážit, jaký dopravní prostředek k tomu zvolí, neboť časy krajánků jsou ty tam a ne každý pookřeje v letadle, ne každý se zotaví na lodi.

Kdybych se já mohla bez ohledu na realitu jednou provždy rozhodnout, jak se nadále přemisťovat do dalekých krajů, zvolila bych tažné ptáky. Ne že by mě nesli. Šlíte? Letěla bych s nimi. Plula bych mezi oblaky jako příslušnice rodného hejna, jež by mi bylo oporou a záštitou. Samozřejmě vím, že ani tento způsob přepravy není prost nebezpečí; i tažným ptákům hrozí ledacos včetně ztráty vlastních sil. Avšak vím také, co jim nehrozí.

Takové divoké huse určitě nevypadne z křídla šroubek, nesrazí se v tunelu s Vindobonou, neuvízne na mělčině, a hlavně – její houser celou cestu nermcá, že měli za Barcelonou odbočit vlevo místo vpravo a že už zase letěj himl hergot někam do... Ani nechtějte vědět kam.

Letěla bych si vysoko převysoko nad lukami, řekami, jezery a lesy a kochala se krásou Země, míjejíc celnice a výběřčí dálničních poplatků bez povšimnutí. A kdyby i nakrásně byla tato romantická pouť

surově přerývána naprostým vyčerpáním mého organismu, puklo by mi srdce a já bych se zřítila k zemi jako kámen, už bez úzkosti a vědomí.

To by se mi líbilo. Protože cesty s Emem osobním autem byly nekonečnou poutí, na níž mi pukalo srdce každých pět kilometrů, avšak stále jsem žila.

V Praze usedal Em za volant přívětivě rozjařen, hvízdal si, bral mě kolem ramen a nazýval jmény srovnatelnými s oslovením ty moje husičko slično-brká. Vydrželo mu to právě na hranice. Za celnicí prodělal poslední záchvat euforie, načež vyjmul z přihrádky na palubní desce automapu a podal mi ji: „Budeš navigovat.“ Při první společné cestě jsem přijala mapu ochotně, ba s jistým nadšením, že i já, neřidič, mohu něčím přispět k hladkému průběhu dovolené. Později jsem ji brávala do ruky jako chřestýše a brada se mi třásla. Věděla jsem, co mě čeká.

Em byl skvělý řidič. Ne, to není úvod k pointě zlehčující toto konstatování. To je pravda. Pravda je ovšem i to, že míval takovou reisefieber, že mohla skončit i smrtí. Zejména spolujezdce.

Všechny odbočky, nájezdy a zkratky, které jsem navrhla, zůstaly bez odezvy, pokud se ukázaly být správnými. Běda však, když jsme zbloudili! A třikrát běda, jestliže jsme zbloudili Emovou vinou. Doporučila jsem například zahrnout vpravo. Em moji radu zamítl, řka, že bezpečně ví, že právě zde musíme jet vlevo. O pár kilometrů dál jsme se *bezpečně* ocitli na cestě zpět do Prahy. Em začal běsnit. A běsnil strašně, protože jsme se vraceli výhradně prašnými polními cestami. Když jsem vyčerpala veškeré běžné uklidňující prostředky

spočívající v nabídce kávy, ovoce i svého těla, které byly šmahem odmítnuty, navrhla jsem, že poběžím před autem a budu prach z cesty olizovat. Tato obětavá nabídka kupodivu přivedla Ema do stavu, v němž nebyl schopen řídit. Stáli jsme v polích, Em brunátněl, já sinala. Posléze jsem se vysoukala z auta a oslovila kolemjdoucího venkovana s hráběmi na rameni. Chtěla jsem vědět, kudy se dostaneme k nějaké větší křižovatce. Muž však z mých vyděšených očí, rozčilených gest a nedostatečně zvládnutého cizího jazyka toliko pochopil, že neda-leko byl někdo ukřižován, a spěšně nás opustil s výmluvou, z níž jsem zase já vyrozuměla, že má za tři minuty hodinu baletu.

Když jsme se znovu nazdařbůh rozjeli, vzpomněl si Em zčistajasna, jak mu maminka dohazovala Fanču Vovískovou, a taky že Fanyňka už v sedmi letech dokázala zbloudivšího hajného Miříňka vyvést z lesa. Pak mu nějaký zvláštní logický postup přivál na mysl trpkou vzpomínku na košili s utrženým knoflíčkem, kterou si díky mé nedbalosti musel v časové tísní vzít na premiéru, a nakonec mi připomněl, jak velice ho rozrušilo, když jsem mu loni v listopadu nevěřila, že probděl noc u nemocného přítele, a to jen proto, že mu z kapsy vypadly dámské rukavičky.

Vědomí vlastní ničemnosti mě zbavilo veškeré vůle k životu, takže jsem Ema požádala, aby mě vysadil u prvního hřbitova. Hrobníkovi, mínila jsem, nebude možná až tak proti mysli pohřbít ženskou, která je ještě trochu živá, když se mu patřičně vyloží, že si ani tu jiskřičku života nezaslouží.

Nato se Em nepřičetně rozčilil, protože každý

můj projev kající lítosti pokládal za satirický šleh, a každý satirický šleh ho nesnesitelně pálil.

Podobné situace vznikaly pokaždé, když jsme se ocitli ve společném autě za hranicemi vlasti.

Nejstrastiplnější byla pro mne jedna cesta do Švýcarska ke známým. Em mě během ní uvedl do takového stavu kající lítosti, že jsem už netrvala ani na uložení do země. Spokojila bych se pohozením u cesty, jen kdyby pak Em po té cestě pokračoval v jízdě beze mne. Docházelo k srdcervoucím scénám, kdy jsem Ema úpěnlivě prosila, abychom zastavili na odpočívadle a on si prostudoval mapu sám. Em však k mému zoufalství míjel jedno odpočívadlo za druhým, a nejenže moje prosby oslyšel, odmítl mi i zdůvodnit proč. Nakonec jsem to pochopila. Každý nemá tolik kuráže, aby pěkně upřímně řekl: „Když já tě tak rád tejrám!“

Konečně jsme po mnoha peripetiích výše popsaného rázu dorazili na správnou adresu. Nikdo nebyl doma, pouze branka na zahrádku u vilky byla otevřená. Sedli jsme si každý na jinou lavičku a v mlčenlivém dusnu oba přemítali, proč si Em vlastně krucifix nevzal tu Fanču Vovískovou.

Jakmile přispěchali hostitelé s mnoha omluvami a obrovským nákupem, Em roztál a stal se opět roztomilým společníkem, zahrnuje svým šarmem nejen přátele, ale i svou husičku lepozobou. Ta sice ze zobáčku trousila společenské perly jako: „Ó nikoliv, díky, jsem vskutku syta,“ ale její vnitřní monolog nesl výraznou pečeť vulgárnosti: Proč jsem si já, husa blbá pitomá, vzala takovýho idiota!

Silná káva? No, to ještě nevíte, že pokaždé, když jsme se vrátili na počátek svého bloudění, kde Em

zavrhl mou radu, napodruhé se jí podřídil, ale nikdy, nikdy nezapomněl s hlubokým zadostiučiněním zvolat:

„Vždyť jsem to říkal! Vpravo jsme měli jet!“

Nezabili byste ho? Hm. Já ho taky nezabila. Ale někdy toho lituju.

Chladivé náplasti na ustavičně zraňovanou dušičku se mi dostalo po jedné dovolené, na jejímž konci jsme se stavili na pár dní v Paříži. Em báječně zvládal chaotický provoz na hvězdnicovitých křižovatkách, kličkoval, couval a předjížděl, jak je ve Francii zvykem, zprava i zleva, to vše se suverenitou kosmopolity. Suverenita ho neopustila ani toho rána, když našel za stěračem lístek. Francouzští policisté nám psali, jak jsou rádi, že jsme navštívili jejich krásné město, že nám přejí hezký pobyt, ovšem upozorňují nás, že pokud budeme parkovat v té roztomilé proluce na živém bulváru, auto nám od-táhnou.

Em lístek zmuchlal a ledabyly pohodil. Na ty dva dny před odjezdem, pravil, nebude pracně hledat jiné parkoviště. Druhého dne tam byl lístek zase. Třetího rovněž. Ale to už jsme Paříž opouštěli.

A když jsme se vrátili plni nových zážitků domů, čekal na Ema ten ze všech nejsilnější. Na kuchyňském stole ležely kromě pasu všechny jeho doklady. Řidičský průkaz, papíry od vozu, doklad o pojištění. Skoro jsem si prokousla jazyk, jak jsem se snažila nesmát. Em nejprve na hodnou chvíli zkameněl, pak si třesoucí se rukou nalil velký koňak a hlasem zhypnotizovaného média mi začal předkládat svou vizi: Je požádán o doklady. Nemá je. Nevěrohodně blekotá. Je zajištěn a obviněn z krádeže auta.